

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

שבת שובה

תורת

לא היו ימים טובים כיום ששמע חרפתו ולא השיב

בהפטרת שבת שובה אומר הנביא הושע פרק יד (ב) **שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יִקְוֶה אֱלֹהֶיךָ כִּי כְשֻׁלְתָּ פְעוֹנָךְ: (ג) קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵלַי יְקוֹק אֱמְרוּ אֵלָיו פְּלִיתָא עוֹן וְקַח־טוֹב וְנִשְׁלַמָּה פְרִים שְׁפָתֵינוּ: שאלות:**

א) השאלה נשאלת מה כוונת הנביא קחו עימכם דברים ושובו, איזה דברים יקח? ב) גם כיצד נאמר לקב"ה, אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב באיזה זכות? ג) גם כיצד שפתנו נחשבים כקורבנות פרים עד שנאמר, ונשלמה פרים שפתנו? אורחות חיי האדם הרגיל:

כאשר נתבונן בהתנהלות האדם בחייו כאשר נקלע לויכוח עם חברו או שכנו או הבוס שלו או בני ביתו ומשפחתו וכדומא ומטיחים בו דברים פוגעים ומשפילים ומבזים, תיכף מגיב להגנתו ומשיב לו מנה אחת אפיים, ובליבו בוער להראות לו את חדות ושבט לשונו וחכמתו כיצד הופך הקערה על פיה ולהעמידו על מקומו כי בזה משיג את נצחונו, אולם הנביא מלמדנו בדיוק ההפך ככל שהאדם יתגבר על יצרו ועל הדחף הפנימי להגיב ולהשיב ושותק ואדרבא מוחל על עלבונו, זוכה כמאמר חז"ל להיות אהובו של הקב"ה וגם מעבירין לו על פשעיו ויכול לבוא אל הדין לפני השי"ת. **כמבואר במסכת שבת דף פח ע"ב, וכן במסכת גיטין דף לו ע"ב** תנו רבנן הנהלבין ואינן עולבים, שומעין חרפתן ואין משיבין, וכו' עליהן הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו. והוסיפו חז"ל **במסכת יומא דף כג ע"א** אמר רבא כל המעביר על מדותיו, מעבירין לו על כל פשעיו. ואדרבא זוכה גם להיות מיוחס שראוי שתשרה עליו השכינה כמבואר **בטור אבן העזר סימן ב** ואין הקדוש ברוך הוא משרה שכנתו אלא על משפחות מיוחסים פי' שאין בהן שמץ פסול ואיזהו סימן היחס זה השומע חרפתו ושותק. המעביר על מדותיו סגולה שיתקבלו תפילותיו:

נקדים לכך דברי הגמרא במסכת תענית דף כה ע"ב תנו רבנן מעשה ברבי אליעזר שגזר שלש עשרה תעניות על הצבור ולא ירדו גשמים. באחרונה התחילו הצבור לצאת. אמר להם תקנתם קברים לעצמכם? געו כל העם בבכיה, וירדו גשמים. שוב מעשה ברבי אליעזר שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות ולא נענה. **ירד רבי עקיבא אחריו, ואמר אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה. אבינו מלכנו למענך רחם עלינו, וירדו גשמים.** הווי מרנני רבנן. יצתה בת קול ואמרה לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה מעביר על מדותיו, וזה אינו מעביר על מדותיו. **ויש להקשות הרי מבואר רבי אליעזר היה רבו וגדול ממנו כמבואר על גדולתו בתורה רבי אליעזר בתורה במסכת סנהדרין דף סח ע"א** והתניא כשחלה רבי אליעזר נכנסו רבי עקיבא וחביריו לבקרו. וכו' אמר להן תמיה אני אם ימותו מיתת עצמן. אמר לו רבי עקיבא שלי מהו? אמר לו שלך קשה משלהן. נטל שתי זרועותיו והניחן על לבו, אמר אוי לכם שתי זרועותיי שהן כשתי ספרי תורה שנגללין. הרבה תורה למדתי, והרבה תורה לימדתי. הרבה תורה למדתי ולא חסרתי מרבתי אפילו ככלב המלקק מן היס, הרבה תורה לימדתי ולא חסרוני תלמידי אלא כמכחול בשפופרת. ולא עוד אלא שאני שונה שלש מאות הלכות בבהרת עזה, ולא היה אדם ששואלני בהן דבר מעולם. ולא עוד אלא שאני שונה שלש מאות הלכות, ואמרי לה שלשת אלפים הלכות, בנטיעת קשואין ולא היה אדם שואלני בהן דבר מעולם, חוץ מעקיבא בן יוסף. **ועוד מבואר על כוחו של רבי אליעזר שצדיק גזר והקב"ה מקיים במסכת בבא מציעא דף נט ע"ב** ששם מסופר על המחלוקת של ר"א עם חבריו על תנורו של עכנאי שר"א טיהר וחבריו טימאו, והוכיח להם שהצדק איתו על ידי ניסים ומופתים, שאמר עץ החרוב יוכיח שהצדק איתי ומיד נעקר העץ למרחק של מאה אמה, וכן הוסיף והוכיח על ידי אמת המים שאם הוא צודק המים ילכו הפוך וכן היה, ואח"כ אמר להם כותלי בית המדרש יוכיחו ותיכף נטו הקירות ליפול אלא שגער בהם רבי יהושע, ושוב אמר מהשמים יוכיחו ויצאה בת קול שהלכה כמותו, ולמרות הכל לא קיבלו דבריו נידו אותו ובגלל זה אומרת הגמרא ירדו מעיניו דמעות ונהיה נזק גדול בעולם וכל מקום שנתן עינו נשרף, וגם רבן גמליאל שהיה מהחולקים כמעט טבע בספינה, ומאותו יום אשתו מנעה אותו מליפול על פניו כי היית אחותו של רבן גמליאל וידעה שזה מסוכן ופעם בא עני לביתם והלכה לפתח ובדיק באותו זמן עשה נפילת אפים ידעה שאחיה ר"ג בסכנה ותיכף התפרסם שנפטר. ואם כן אחרי שמבואר גדולת ר"א בתורה ובניסים איך יתכן שתפילת תלמידו יותר התקבלה? **ועיין בשו"ת ציץ אליעזר חלק יז סימן מא.**

ביאור הגר"י מסלנט זצ"ל:

והובא בספרים רבים תירוץ בשם הרה"ג ר' ישראל סלאנטער ז"ל, כי באמת מצינו במידה זו מחלוקת בי"ש ובי"ה, כידוע ששמאי היה קפדן, והלל היה ענוותן וסבלן, ודעתו הקדושה של שמאי היתה שכן הוא לרצון לקב"ה להתנהג בקפדנות ולא למחול על כבוד התורה, ולא כן דעת בי"ה וחולקים גם בזה כמו שחולקים בהלכה כן חולקים במידה זו שצריך לנהוג בסבלנות ולהעביר על המידות, וכבר אמרו חז"ל אלו ואלו דברי אלהים חיים הן, ובודאי בערך השכר אשר יקבלו הלל ותלמידיו על התנהגותם בסבלנות, כזה ממש יקבלו בי"ש על התנהגותם בקפדנות, ובזה יובן כי ר"א היה מתלמידי בי"ש כידוע אחז צדיק זה דרכו בתומו לעשות כדעתו ודעת רבו להיות קפדן, ואילו ר"ע שהיה מתלמידי בי"ה אחז דרך רבותיו ודעתו להעביר על מידותיו, ולכן לא שייך לומר כי ר"ע היה יותר צדיק מר"א באחוז מדת הסבלנות, ורק לענין מעשה שאירע אז בעצירת גשמים על חטא הדור, והיו צריכים להעברת פשע, לכן יותר נתקבלה אז תפלת ר"ע, משום שכל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו, וזאת היא כוונת הקב"ה, לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה מעביר על מידותיו, לזאת נתקבל עתה תפילתו יותר מר"א. הראת לדעת שזו סגולה גדולה שתתקבל תפילתו. ואכן מצאתי **שכתב הרב יעקב סופר בספרו יחי יוסף בפתחה אות ה'** אמרו ז"ל **במדרש אור גדול פרק ט"ו** גדול המעביר על מידותיו ואינו כועס **שהקב"ה אוהב אותו ושומע תפילתו**, דתניא שלשה הקב"ה אוהבן מי שאינו כועס, ומי שאינו משתכר, ומי שאינו עומד על מידותיו, והביא הדברים רבי ישראל אלנקוה ז"ל הי"ד **במנורת המאור כרך ו' רף תקל"ד**. אוצר מדרשים (אייזנשטיין) גדול וגדולה

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

גדול המעביר על מדותיו ואינו כועס שהקב"ה אוהב אותו ושומע תפלתו,

מעלת המעביר על מידותיו מוחלין על כל פשעיו:

וביתר ביאור נראה להוסיף ולבאר הדברים בהקדם דברי חז"ל **במסכת דרך ארץ פרק ז הלכה ג** כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו, שנאמר מי אל כמוך נשא עון ועבר על פשע, למי נושא עון, למי שעובר על פשע. **וכן מבואר במסכת ראש השנה דף יז ע"א, וכן תלמוד במסכת יומא דף כג ע"א, וכן במסכת יומא דף פז ע"ב, וכן במסכת מגילה דף כח ע"א** אמר רבא כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו, שנאמר נשא עון ועבר על פשע, למי נושא עון למי שעובר על פשע. **עוד מבואר שם** ויעבר ה' על פניו ויקרא, אמר רבי יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומר, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור, והראה לו למשה סדר תפלה. אמר לו כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה, ואני מוחל להם. ה' ה' אני הוא קודם שיחטא האדם, ואני הוא לאחר שיחטא האדם ויעשה תשובה. אל רחום וחנון, אמר רב יהודה ברית כרותה לשלש עשרה מדות שאינן חוזרות ריקם, שנאמר שמות לד הנה אנכי כרת ברית. **ופרש"י מסכת ראש השנה דף יז ע"א המעביר על מדותיו שאינו מדקדק למדוד מדה למצערין אותו, ומניח מדותיו והולך לו, וכו' מעבירין לו על כל פשעיו אין מדת הזין מדקדקת אחריהן, אלא מנחתן והולכת. ויש לדקדק בלשון חז"ל מדוע כתבו שאמר הקב"ה שאם ייעשו" לפני סדר זה ואני מוחל, הרי מדובר לומר י"ג מידות והיה לו לומר אם "יאמרו" לפני כסדר זה?**

סגולה הגדולה מידה כנגד מידה

ולכן לענ"ד כוונת חז"ל בזה הוא לא האמירה עיקר אלא אם יעשו סדר זה הכוונה שיעשו למעשה ויעבירו על מידותיהם גם אני יעביר על פשעיו, בהיות והשי"ת מבקש מאיתנו להדבק במידותיו מה אני רחום אף אתה היה רחום וכו' **כמבואר במסכת יומא דף סט ע"ב. וכאשר האדם** מצידו מוחל וסולח ומעביר על מידותיו נסתמים פיות המקטרגים בהיות שהוא מעביר על כל מה שציערו אותו או פגעו בו ואיך השי"ת יוכל לתבוע ממנו ולא יעביר על פשעיו, נמצא שזו סגולה גדולה לזכות בדיון, וממילא מובן היטב דברי הגר"י מסלנט זצ"ל שאמנם ר"א גדול מר"ע אך כאשר אדם מעביר על מידותיו אין הקב"ה יכול לסרב לו ולא מפני גדלותו אלא בכדי שהתורה לא תהיה פלסטר ח"ו שהוא מעביר ואין השי"ת מעביר, ולכן תפילתו מתקבלת כר"ע. **וכתב בספר שערי תשובה לרבינו יונה שער א "שעצה זו הוא פתח תקוה גדול". וכתב מרן החיד"א ההסבר לזה בחומת אנך תהלים פרק עט** וכפר על חטאתנו למען שמך. אפשר במ"ש בזה הקדוש דהחטא מכביד גדפוי דשכינתא ח"ו וז"ש וכפר על חטאתנו למען שמך דשם היא שכינה ולמען דיהיה ריוח לשכינה כפר על חטאתנו ואז לא יהיה צער לשכינה ח"ו וזה אפשר טעם כל המעביר על מדותיו מעבירין על כל פשעיו דכיון דהוא מעביר על מדותיו ומכפר לחבירו מה שחטא לו אי"כ לא נשאר חטא ולא יש צער לשכינה ומדה כנגד מדה מעבירין לו על כל פשעיו ובזה לא יהיה צער לשכינה מפשעיו שנתכפרו לו כשם דהוא היה סיבה דלא היה צער לשכינה בחטא חבירו שמחל לו: **וכ"כ החפץ חיים במשנה ברורה סימן תרו (ח)** לא יהא אכזרי מלמחול דכל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו, ואם הוא לא ירצה למחול גם לא ימחלו לו. **וביאר בשער הצינון שם ס"ק (ח)** דלמעלה דנין מדה כנגד מדה. וצריך למחול לחברו אפילו אם עיות כנגדו במזיד ובמרד, ואז מוחלין לו גם כן אפילו על המזידות, וכמו שאמרו בגמרא, למי נושא עון למי שעובר על פשע.

עצת הנביא קחו עימכם דברים:

ובזה יובנו דברי הנביא הושע קחו עימכם דברים ושובו אל השם וכו', כוונתו בזה לייעץ את הסגולה הגדולה לכל אדם מאחר וצריך לכפרה העצה לזה להעביר על מידותיו ויקח עימו את הדברים שפגע בו חברו ולא ישיב לו ויאמר בפיו שהוא מוחל לכל אשר פגע בו ועם זה ילך וישוב להשם, ועל ידי זה הקב"ה נוהג איתו מידה כנגד מידה ומוחל לו.

עוד מידה זו סגולה לאריכות ימים:

עוד מבואר מעלה זו של מעביר על מידותיו היא גדולה עד מאוד עד כדי כך שאף מאריכה ימיו ושנותיו של האדם כפי שמסופר **בגמרא חגיגה דף ז ע"ב** רב ביבי בנו של אביי היה נפגש לעיתים עם מלאך המוות בין היתר הוא סיפר לו יש נספה בלא משפט משלי יג זא שאל שוב רב ביבי ושאל סוף בשנים החסרות שלהם מה אתה עושה למי אתה מוסרם, השיב אם ישנו תלמיד חכם אשר הוא מעביר על מידותיו והגיע זמנו למות אזי אני נוטל את השנים האלו וזוקפן לזכותו שיאריך יותר ימים. **וכ"כ החפץ חיים בשמירת הלשון שער ח"ב פ"ח ומידה זו מועילה לאדם לפעמים גם להוסיף לו ימי חיים אפילו אם כבר נגזר עליו למות,** כמבואר **במסכת ראש השנה דף יז ע"א** מעשה שרב הונא חלה מאוד וביקרו רב פפא ואמר לבני הבית שזה סופו ויכינו לו תכריכים אולם בפועל התרפא והתבייש רב פפא כיצד הוציא מפיו כזה משפט, אולם לאחר שנשאל רב הונא מה היה איתו הרי היה נראה שנפח נשמתו מוות קליני, השיב ואמר שבאמת הוא מת אך כאשר נשמתו עלתה למרום הקב"ה אמר שאין מה לדון אותו היות והוא מעביר על מידותיו ולכן תחזירו אותו והאריך ימים. הרי מבואר שאפילו נגזר מיתה על האדם יכול לבטלה במה שיעביר על מידותיו.

ביאור הרב דסלר כיצד לקנות מידה זו:

ומבאר את מאמר חז"ל **הרה"ג דסלר בספרו מכתב מאליהו וז"ל** איך נגיע למידה זו שבכוחה לטהרנו מכל טומאתינו? דרך פשוטה יש להתרגל להביט על חברנו באופן שחברנו מביט על עצמו כל הכעס כל השנאה המריבות והקטטות באים משום שכל אחד רואה את עצמו במבט שונה וממאן לראות את עצמו בעיני חבירו למשל עני מבקש מעשיר סיוע מרובה העשיר רואה בזה חוצפה וכועס העני נעלב וחושב הרי השי"ת נתן לו הרבה למה לא יתן לי מה שאני צריך ונפרדים זה מזה בקטטה וחלישות הדעת וכו'. אם האדם רוצה לנהוג כך כשחבירו מקניטו עליו להכניס את עצמו למבטו של חבירו ולחשוב מה היו הגורמים שהניעו אותו להקניטו וכן יחשוב שהרי הוא עצמו ג"כ יתכן שהיה נוהג כך אם היה עומד במקום חבירו ואפילו אם אינו מוצא כל הצדקה למעשיו אולם יתכן שחבירו היה דואג ומעוצבן מענין מסויים וממילא כל העלבון שהעליבו היה פליטת פה בלי כוונת מיוחדות חשבונות כאלו וכיו"ב יביאו לביטול הקפידא שהקפיד על חבירו והוא נקרא מעביר על

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

מידותיו. לאדם כזה ההנהגה משמים היא ג"כ בדרך זו דהיינו שמסתכלים עליו לפי מבטו של החוטא על החטא ומתחשבים במה שהוא מצדיק את עצמו כגון שהיה לו קשה להתגבר על יצרו והוא כאונס או בבחינת כתינוק שנשבה שהרי לא ידע את ערך החטא ועד כמה שזה פוגם וכן שלא היה לו פנאי לקיים מצוות מחמת טירדותיו כפי שהוא עצמו ביחסיו עם חבריו מתחשב במבט חבריו ונוהג לפי זה כך מידה כנגד מידה מודדים לו בדיני שמים ומעבירים לו על כל פשעיו מתוך התחשבות במבטו הוא על החטא.

מעשה מיוחד עם רבי דוד מללוב איך זכה לעושר בגלל שהעביר על מידותיו:

כתב בספר טיב הקהילה פרשת יתרו מעשה שהיה בעיר לעלוב שבפולין של מעלה גרו שני יהודים חברים שאהבו זה את זה עד מאד במשך השנים התהדקה חברותם והתחזקה ביותר עד שהיו מספרים זה לזה את כל סודותיהם הכמוסים ומתייעצים יחדיו בכל ענייני עסקיהם וממונם ושאר ענייני חייהם, ויהי היום והנה נפלה ביניהם אש המריבה והמחלוקת רחמנא ליצלן עד שאחד מהם נתהפך לשונא גדול על חברו ותחת היותו אוהבו הנאמן התהפכה אהבתו לקנאה ולשנאה נוראה שבערה כאש בליבו, הוא החל רודף את חברו לשעבר ומתנכל לו בכל מיני דרכים ואופנים וביודעו את כל סודות עסקיו וכל השקעותיו הלך וקלקל הצלחתו בכל דבר וירד עימו לחייו ממש, עד שבכל מה ששלח האיש את ידו נעשה לו מיד לרועץ וארב לו בכל פינה להפילו אלי שחת, בראותו כי כלתה אליו הרעה מעם חברו השונא ואין שום דרך מוצא להתפטר ממנו נכנס אצל רבו הקדוש רבי דוד מללוב זי"ע, הרבי שמע אותו ובנועם פי קדשו וכן ענותנותו המפורסמת הרגיע את האיש ופיסו ופסק לו בבירור שאין צריך לעשות בזה ולא כלום כי אם לקיים בנפשו מה שציוונו חז"ל הקדושים להיות מעביר על מידותיו להבליג ולשתוק ותו לא מידי ופטרו לשלום. עברה תקופה והנה רואה השונא שאין חברו הנרדף מגיב כלום לא רק שאינו מתנקם בו הוא גם לא מראה סימני רוגז וכעס כלל כאשר פקודת רבו שמרה רוחו בנאמנות להיות מעביר על מידותיו, החל לנסות בדרכים קשים יותר וברדיפות וצרות חמורים עד מאד שהלה יהיה מוכרח לחוש בהם על בשרו מכות גדולות ונאמנות עד חרמה רחמנא ליצלן, משהרגיש הנרדף כי באו מים עד נפש ואינו מסוגל עוד לעמוד בצרות ורדיפות נכנס שוב אל רבי דוד מללוב, הוא פרץ בבכי נורא מאין הפוגות וברוב שברונו ודכודך נפשו טען שאינו יכול עוד לעמוד בזה שכמעט אין אותו שונא מניח לו שום פסיעה שאינו מתנכל אליו בחמת זעם ומוצץ את דמו ממש וכמעט נואש. הרבי כדרכו בקודש חיזקו ועודדו ודיבר על ליבו דברי רצוי וניחומים אבל לא אבה לשנות מפקודתו הראשונה כלום את דברתי הראשונה אשמורה פסק הרבי בשנית אין לך להגיב ולא כלום תתאזר בגבורת נפש אדירה ותמשיך באותה דרך ובאותה מידה של מעביר על מידותיו ותקיים בנפשך מאמר הגמרא הקדושה יומא דף כג ע"א הנעלבין ואינן עולבין שומעין חרפתן ואינן משיבין עושיין מאהבה ושמחין ביסורין עליהן הכתוב אומר שופטים ה-לא ואוהביו כצאת השמש בגבורתו. שאל האיש בלב נשבר ונדכה אבל מה אעשה בענין הפרנסה זה כבר תקופה ארוכה שאיני מביא שום פרוטה לביתי בכל מה שניסיתי את ידי קלקל חברי הכל והעוללים שאלו לחם ולרש אין כל, הרבי הצטער עד מאד וליבו נשבר בקרבו על צערו הנורא של איש ישראל, וביותר על צער השכינה הקדושה המתגוללת בעפר קרנה בוכה תמרורים ומבכה במסתרים על עניינים אלו שבין אדם לחברו המכאיבים ומעיקים עליה יותר מכל כנודע. והנה העלה האיש רעיון אולי אסע לווינה לבקש שם את עזרת אחינו בני ישראל רחמנים בני רחמנים אולי אצליח לקבץ שם כמה נדבות הגונות שיהיה בהם לכל הפחות כדי פרנסת ביתי לכמה חודשים, הרבי הסכים עם הרעיון ובירכו שיצליח בכל ענייניו בווינה הבירה. אולם חזר הרבי והדגיש זכור היטב ואל תשכח את הדרך שהתווינו כאן מעביר על מידותיו בכל מה שירדפוך ובכל מצב שיעבור עליך יהיה מה שיהיה אתה תהיה תמיד מעביר על מידותיו מן הנעלבים ואינם עולבים. בלב כבד קם האיש ונסע הרחק לווינה הבירה וכחסיד נאמן קיבל דברי רבו בתמימות ולא הרהר אחר מידותיו יתברך שמו. והנה בהגיעו לווינה הצליח בקושי לגייס כמה מאות רובלים ומשלא נותר לו עוד מה לעשות שם נתן פעמיו לחזור אל ביתו. ויהי בדרך נטה ללון לינת לילה באחת האכסניות שבדרך בעיירה נידחת ורחוקה שאין שם יהודים כלל, והנה כשנכנס לחדרו והחל לסדר את חפציו הרגיש לפתע שתחת המיטה מונחת מזוודה גדולה, הוא פתח אותה ונדהם לגלות בה אוצרות ענקיים היא היתה מלאה בשטרות כסף מסודרים בחבילות בסדר מסודר להפליא היה זה הון תועפות אדיר של מיליונים רבים. חשב האיש לעצמו הרי במקום הזה לא באים יהודים כלל העוברים ולנים פה הלא הינם גויים גמורים לבטח נאבדה או נגנבה מזוודה זו מאיזה פריץ שונא ישראל שהדין ברור שלא מחזירים את אבידותיו כמבואר בשו"ע יו"ד סי קנ"ח, פתח אפוא את המזוודה צירף אליה את צרור כספו הקטן שאסף ביזע רב בווינה וסיפח את המזוודה לעצמו, למחרת בבוקר השכים קום עם שחר כדי לצאת לדרך, אך פתאום הבחין שכל המקום מוקף בפלוגות פלוגות של שוטרים וחיילים חמורי סבר הבודקים ומחפשים בחומרה בכליו של כל אדם היוצא מן המלון, פחד גדול נפל עליו הוא הבין היטב אחר מה מחפשים אותו פריץ רשע שאבד את מזוודתו בפונדק זה כנראה מחפש אחריה, הוא התעשת בנפשו והתפלל לה' שיחזק את ליבו בגבורה ויצא לדרכו בצעדים בוטחים כשהוא מראה פני גביר עשיר הנוסע בעולם לצרכי עסקיו, כשהגיע אל השער ראו השוטרים מיד את המזוודה בידיו ולפי כל התיאורים שנתן הפריץ על צבע המזוודה וצורתה הכריזו מיד שהנה נמצאה המזוודה האובדת בידו של יהודי, אבל האיש הכחיש בתוקף את כל העלילה ועשה עצמו כלא מבין איזו מזוודה זו היא מזוודתו שלי בה נוהג אני כיום לנסוע לכל מקום. הוא הובל היישר באזיקים אל משרד החקירות והחוקר הראשי החל בחקירות ושאלות מתישים מהיכן באת ולאן אתה הולך וכו' אבל היהודי השיב לו ברוב חשיבות של גביר אני גר בלעלוב הקטנה אבל עסקי הרבים מסתעפים על פני מקומות רבים בעלם כעת אני מגיע מוינה הבירה שם כתתי את רגלי לצורך עסקי הרבים והמתועשים נגשתי שם עם הרבה יהודים לרגל מסחרי ועשיתי עסקים טובים ברוך השם והנה כאן במזוודתי נושא אני את כל הרווחים, כאשר בימים ההם בטרם עידן הבנק לא היה ניתן להפקיד סכומים גדולים בבנק כפי שנהוג בימינו, והיו העשירים בדרכי עיסוקיהם נושאים עימם את כל הסכומים הגדולים. לאחר התייעצות החליטו צוות החוקרים שהמזוודה תיבדק בתכולתה והיה אם ימצא

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

בה הסכום במדויק כפי שמסר הפריץ שטען שסידר את שטרותיו בחבילות ממוספרות ומדוייקות הרי ברור שהיא היא המזוודה האובדת אבל אם יימצא שאין הסכום מדויק או אז ייערכו בירורים ומחקרים לבירור זהותו ומהותו של הסוחר העשיר הזה כדי לוודא שדבר אמת בפיו. על אתר נפתחה תכולת המזוודה וקבוצת חיילים התיישבה למנות את הסכום האדיר שבה ונמצא שיש במזוודה כמה מאות רובלים נוספים אחר שצירף אליה האיש את הסכום הנוסף שקיבץ נדבות בווינה, אמר הקצין אם כן עלינו לברר עליך בעיר מגורידך, תיכף ומיד יצא חוקר רץ עם סוס פרשי היישר ללעלוב שם הוא פגש ביהודי אחד ושאלו על אותו יהודי שתפסו מה טיבו ומה עסקיו וכו' צריך אני דחוף לדעת מקרוב ממש על כל עסקיו המסועפים תבע החוקר, אך היהודי התנצל על כך שאינו מכירו מספיק, אולם המליץ יש כאן אדם המכירו היטב מקרוב אצלו תקבל מידע מפורט מדויק ביותר אמר האיש שכן הוא מכיר את כל סודותיו העסקיים הכמוסים ביותר, אומרים כאן בעיירה שאין שום אדם בעולם היודע את כל מטמוני אוצרותיו כאדם זה, והפנהו אל אותו חבר שנהפך לשונאו הגדול ביותר. חשב החוקר לעצמו הנה זוהי בדיוק הכתובת הטובה לברר עליו ולדעת את מצבו אל נכון, הגיע אפוא אל אותו שונא וביקש לברר על חבירו הקרוב שנסע לאחרונה לווינה מה מצבו הכלכלי וכו' הלה הבין שכנראה מבררים אודותיו במשטרה אם ראוי הוא באמת לצדקה משום שכנראה חושדים בו שם שהוא מתחזה ואין הוא עני אמיתי מישהו כנראה הלשין עליו ולכן שלחו חוקר לבדוק אם אכן ראוי הוא לצדקה, ולכן פתח השונא את פיו ואמר אדם זה עשיר גדול מאד הוא שממש עוול לתת לו צדקה יש לו עסקים מסועפים בכל העולם והוא מסתובב בהרבה מקומות לרגל עיסוקיו הרבים, האמן לי יודע אני מקרוב את כל סודותיו ואוצרותיו לא תמצא עוד אדם אחר שיודע אודותיו כמוני זהו עשיר כמו קרח אסור לתת לו אף לא פרוטה אחת לצדקה. החוקר חזר מיד עם הפרטים המדויקים ביותר ששמע ממקור מהימן ומוסמך ביותר שאמנם אכן עשיר גדול הוא האיש והמזוודה הזו כנראה שייכת לו כדבריו, וכך יצא האיש ברכוש גדול ועצום לו ולזרעו לדורות רבים עד שאמרו עליו שרכש את כל העיירה לעלוב וסביבותיה בעושרו. בזכות היותו מעביר על מידותיו זכה לעושר עצום בגשמיות וגם ברוחניות שכן מעבירים לו על כל פשעיו. לא בכדי **מקובל מרבינו האר"י הקדוש** שאם היו אנשים יודעים כמה כפרה גדולה וזכות עצום שזוכים בהעברה על המידות היו כולם רצים לחפש אחר הביזיונות אלו הם מן הדברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא.

מוסר השכל:

מי יראה הדברים האלה ולא ישמח ויעלוז על כל מקרה שאירע לו שביזו או פגעו או השפילו אותו שזוכה לכל הסגולות הגדולות האלה, והרי חז"ל אמרו לא היו ימים טובים כיום הכיפורים מטעם שמוחלין בו את העוונות א"כ ק"ו כאשר קורה לאדם מקרה כזה שפוגעים בו הוא ממש יו"ט עוד יותר גדול מיום כיפור, מאחר ויום כיפור צריך להתענות יומם ולילה וכל היום להתפלל לזכות למחילה, ואילו הנעלב ברגע קטן נמחלים לו כל פשעיו היש יו"ט גדול מזה, ולזאת החי יתן אל ליבו הדברים ויכין את נפשו לכך בזה שיעמיק ויתבונן כדברי הרב דסלר שיש תמיד שני צדדים למטבע ואף יחשוב שזו סגולה לאריכות ימים ולהצלחה ולהיות אהובו של מלך מלכי המלכים ובה יגבר על יצרו ויוותר, ולכן נהגו שכל אחד יאמר בפיו ובליבו שהוא מוחל מחילה גמורה לכל מי שפגע בו בין בגופו ובין בממונו ובין בכבודו ובכל אשר לו מחילה גמורה ועי"ז נזכה כולנו לגמר חתימה טובה אכ"ר.

בברכת שנה טובה ומברכת ותזכה יחד עם כל בני ביתך להיכתב ולהיחתם בספר של צדיקים לחיים טובים ולשלום בבריאות איתנא ובהצלחה מרובה בשמחה ובששון ובטוב לבב אמן ואמן.

בידידות ואהבה
הצב"י מרדכי מלכא ס"ט